

KARIJOEN KUNTA

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2024-2026

KARIJOKI
turvallista kasvaa

Kunnanhallitus 27.11.2023
Kunnanvaltuusto 11.12.2023

1	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT.....	5
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2	Kuntien talous.....	6
1.3	Karijoen kunta.....	6
1.4	Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan.....	7
1.5	Väestö ja työpaikat	8
1.6	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet.....	10
1.7	Rakenne, sitovuus.....	13
1.8	Hankintaoikeudet.....	13
2	TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET.....	15
2.1	Kunnanhallitus	15
2.1.1	Vaalit	15
2.1.2	Yleinen hallinto	15
2.1.3	Keskustoimisto.....	18
2.1.4	Elinkeinoelämän kehittäminen	18
2.1.5	Hyvinvoinnin edistäminen	20
2.1.6	Ympäristöpalvelut.....	21
2.1.7	Ammatilliset oppilaitokset	21
2.1.8	Kansalaisopisto	22
2.1.9	Musiikkiopisto.....	22
2.1.10	Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus.....	23
2.1.11	Työllisyystyöt.....	23
2.1.12	Maatalouspalvelut	24
2.1.13	Konserniyhtiöt.....	24
2.2	Vapaa-aikalautakunta	25
2.2.1	Kirjastopalvelut	25
2.2.2	Kulttuuripalvelut	26
2.2.3	Liikunta ja nuorisopalvelut.....	27
2.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	29
2.3.1	Opetustoimen hallinto.....	29
2.3.2	Peruskoulut.....	29
2.3.3	Yhteiset koulut	30

2.3.4	Varhaiskasvatus	31
2.4	Tekninen lautakunta	34
2.4.1	Rakennusvalvonta	34
2.4.2	Tekninen hallinto	35
2.4.3	Yleiset työt	35
2.4.4	Kiinteistöt	36
2.4.5	Tukipalvelut	37
2.4.6	Vesihuolto	37
3	LIITTEET	39
3.1	Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	39
3.2	Karijoen kunnan tuloslaskelma	40
3.3	Talousarvio investoinneista	42
3.4	Rahoituslaskelma	44
3.5	Henkilöstösuunnitelma	45
3.6	Investointisuunnitelma	46
3.7	Meno / tuloyhdistelmä	47
3.8	Investoinnit ja rahoitus	48
3.9	Lainamäärän kehitys	49

1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Yleisessä taloudessa on suuria epävarmuustekijöitä. Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä koronan, raaka-ainepulan, nopean inflaation, nousevien korkojen sekä Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (9.10.2023/65/2023) vuosien 2023–2025 taloudellista kehitystä koskevan ennusteen mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei näytä kasvavan vuonna 2023 edellisvuodesta ja Suomen talous on loppuvuoden taantumassa. Suomessa tuotanto kasvoi hyvää vauhtia vielä alkuvuoden 2023, mutta nyt merkit viittaavat siihen, että talouden kysyntä ja tuotanto supistuvat ainakin vuoden jälkipuoliskon ajan.

Inflaatio on korkealla ja korot syksyllä 2023 ovat yhä nousussa, mm. yleisin asuntolainojen viitekorko eli 12 kk euribor ylitti 4 %:n tason, joskin on jo hieman laskenut korkeimmalta tasoltaan. Asuntomarkkina on ollut vuonna 2023 pysähdyksissä. Korkojen nousu on vaikuttanut negatiivisesti asuntokauppaan ja siten myös uuteen rakentamiseen. Rahoitusmarkkinoilla korkojen huippu arvioidaan saavutettavan vuoden 2023 loppuun mennessä, minkä jälkeen pitkään jatkunut korkojen nousu kääntyy pikkuhiljaa laskuksi. Tämä vaikuttaisi myönteisesti asuntokaupankin elpymiseen vuonna 2024.

Myös muualla Euroopassa hintojen ja korkojen nousu ovat lähes pysäyttäneet talouskasvun. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmassa. Korkojen alentuminen kuitenkin helpottaa asuntovelallisia vähitellen ja tukee investointeja. Yritykset ovat tyhjentäneet varastojaan ja kunhan kysyntä alkaa elpyä, lähtee myös tuotanto jälleen nousuun. Tuotannon elpyminen puolestaan kasvattaa työllisyyttä, joka tukee yksityistä kulutusta. Nämä tekijät elvyttävät taloutta myös Euroopassa ja näiden tekijöiden voimasta uskotaan myös maailmankaupan piristyvän merkittävästi vuonna 2024.

Yhdysvalloissa talouskasvu on yllättänyt positiivisesti reaalitulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Kiinassa kotimainen kulutus on ollut heikko eikä vientikään ole vetänyt. Lisäksi kiinteistösektori on jo ennen koronapandemiaa alkaneessa kriisissä edelleen. Talouskasvun ongelmat ovat kuitenkin saaneet Kiinan elvytystoimiin.

Työllisyys on notkahtanut tänä vuonna, mutta ennustetaan taas kasvavan ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia. Suomea koetteleva taantuma näyttää toistaiseksi tyypilliseltä talouden suhdannekiertoon liittyvältä negatiivisen kasvun vaiheelta. Valtiovarainministeriön ennuste pitää sisällään kuitenkin monia riskejä liittyen muun muassa rakentamiseen, kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen ja maailmantalouteen. Toteutuessaan ne viivästyttäisivät talouden elpymistä ja pitkittäisivät taantumaa.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus 65/2023.

1.2 Kuntien talous

Vuosi 2023 on näyttäytynyt kunnissa taloudellisesti odotettua vahvempana johtuen poikkeuksellisista aikaisempien vuosien verohännistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuun siirryttyä vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille ja kuntatalouden juoksevien menojen ja tulojen likimain puolittauduttua, on kuitenkin verotuloja kertynyt vuonna 2023 osin edelleen uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Kertaluontoisten ajoitustekijöiden vuoksi vuosi 2023 onkin kuntataloudessa poikkeuksellisen vahva.

Tilanne on kuitenkin vain väliaikainen. Vuonna 2024 kuntatalous heikkenee jälleen. Kehitysarvion mukaan kuntatalouden peruspalvelujen kustannukset kasvavat vuosittain keskimäärin 3,6 prosenttia vuosina 2023–2027. Kustannusten kasvu aiheutuu sekä hintojen että henkilöstökulujen noususta.

Karijoen kunnan taloustilanne vuonna 2023 on ollut hyvä ja tilinpäätösennuste on positiivinen, mutta vuodelle 2024 ennustetut valtionosuuksien ja verotulojen lasku, yhteensä noin 400.000 euroa, asettavat merkittäviä haasteita tuleville vuosille.

Vuoden 2024 talousarvion laadinnan lähtökohtana on myös ollut lievä ylijäämä tai 0-tulos, sekä varovaisuuden periaatteiden noudattaminen epävarmuuden vallitessa, vaikka varsinaisia säästötavoitteita ei laadinnalle asetettukaan. Talousarvion suunnitelmavuosien ennustettavuus on nyt äärimmäinen haasteellista. Ennustamista vaikeuttavat erityisesti epävakaa talouden tilanne, valtakunnan poliittisen päätöksenteon ennakoimattomuus, sekä vuoden 2025 alussa voimaan tuleva työvoimahallinnon uudistus.

On tärkeää varmistaa omin päätöksin, että kunnan rahoitus on kunnossa ja rahoitusta riittää investointeihin tulevinakin vuosina. Tämä edellyttää kunnalta aikaisempien vuosien tapaan pitkäjänteistä ja vastuullista taloudenpitoa.

1.3 Karijoen kunta

Karijoen kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan lounaisosassa rajoittuen Isojoen ja Teuvan kuntiin sekä Kauhajoen ja Kristiinankunnan kaupunkien kanssa. Maakunnallisesti kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaan aluekehitysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan liitto. Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva muodostavat Suupohjan seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 186,41 km², josta maata on 185,88 km² (99,7 %) ja vettä 0,53 km² (0,3 %).

Kunnassa on kaksi taajamaa: Kirkonkylä ja Myrkkylä.

Karijoen kunta tekee laaja-alaista yhteistyötä naapurikuntien ja osakkuusyhteisöjensä kanssa. Kunnan koulutoimen hallinto ostetaan Kristiinankungulta, jossa myös yläaste sijaitsee. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta (1 pv/vko) ja maatalouspalvelut tuottaa isäntäkuntana Kauhajoki. Elinkeinopalveluissa kunnalla on yhteistyösopimus Isojoen kunnan kanssa ja Karijoen kunta toimii palvelun vastuukuntana.

Jäteveden käsittelystä on sopimus Kristiinankaupungin kanssa. Vuoden 2023 alusta ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Kauhajoen kaupunki.

1.4 Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 kunnan strategian vuoteen 2027. Talousarvio 2024 on laadittu voimassa olevan strategian mukaisesti.

Kunnan missio eli toiminta-ajatus

Karijoen kunta tarjoaa kuntalaisille heidän päivittäin tarvitsemansa palvelut, sekä kehittää aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kunnan visio eli tulevaisuuden tavoitetilä

Karijoki on vuonna 2027 vireä ja elinvoimainen perhekoon kunta.

Kunnan arvot

Yhteistyökyky: Haluamme tehdä hyvää, monisuuntaista yhteistyötä. Meillä on kyky ja halu toimia alueemme yhdistävänä tekijänä.

Realistisuus: Olemme kuntana pieni, tiedämme sen. Tunnetta rajamme ja mahdollisuutemme ja teemme kaikkemme hyödyntääksemme resurssimme täysimittaisesti.

Sinnikkyys: Kokeilemme ja yritämme. Virheistä emme lannistu, vaan otamme opiksi.

Yhteisöllisyys: Karijoki on yksilöitä, yrityksiä, yhdistyksiä ja yhteistyökumppaneita. Yhdessä tuotamme hyvää, turvallista karijokista elämää.

Strategian painopisteitä ja kriittisiä menestystekijöitä ovat

1. hyvinvoinnin lisääminen
 - 1.1. terveyserojen kaventuminen
 - 1.2. työllisyyden edistäminen
 - 1.3. toimiva kouluverkosto
 - 1.4. vireät kuntalaiset
2. elinvoiman edistäminen
 - 2.1. Kunnossa oleva elinympäristö
 - 2.2. Kasvava yritysmäärä
 - 2.3. yrittäjähenkisyys
 - 2.4. omistajapolitiikka
3. vastuullisuus
 - 3.1. Tasapainoinen talous
 - 3.2. tehokas varojen käyttö
 - 3.3. ammattitaitoinen henkilöstö
 - 3.4. kansallisten vastuullisuustavoitteiden edistäminen
 - 3.5. hyvä seudullinen/kuntien välinen yhteistyö
4. osallisuus
 - 4.1. Vuorovaikutus ja oikea-aikainen viestintä
 - 4.2. vaikuttajatoimielinten toiminta
 - 4.3. aktiivinen järjestötoiminta

Kuntastrategian asettamat suuntaviivat on huomioitu talousarviossa talouden realiteetit mielessä pitäen.

Talouden strategiset linjaukset

Kunnan talouden strategisia tavoitteita vuodelle 2024 ovat:

- tuloveroprosentti 9,8 prosenttia, jossa laskua edellisestä vuodesta 0,6 prosenttiyksikköä.
- talouden tasapainottamista jatketaan
- talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään
- investoinneissa keskitytään kustannusten nousun ennaltaehkäisyyn ja olemassa olevan infran ylläpitoon. Investoinnit toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti
- kaikessa toiminnassa pyritään väestönmuutos huomioiden älykkääseen sopeutumiseen.

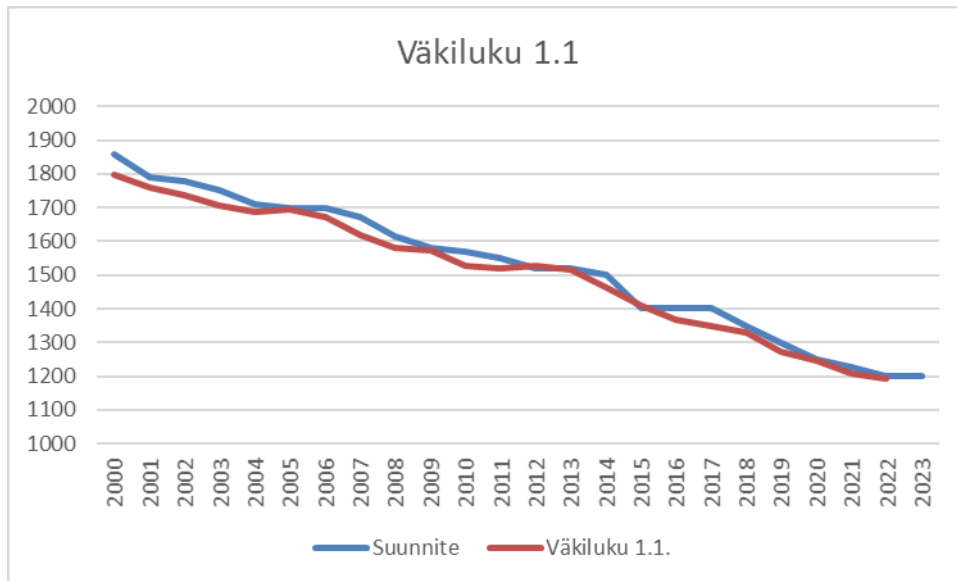
1.5 Väestö ja työpaikat

Kunnan kokonaisväkiluku oli vuoden 2022 alussa yhteensä 1200 henkilöä. Tässä on kasvua edellisestä vuodesta 8 henkilöä eli +0,7 %. Ruotsinkielisten osuus kuntalaisista oli 1,6 % ja vieraskielisten osuus 1,3 %.

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet 1.1.

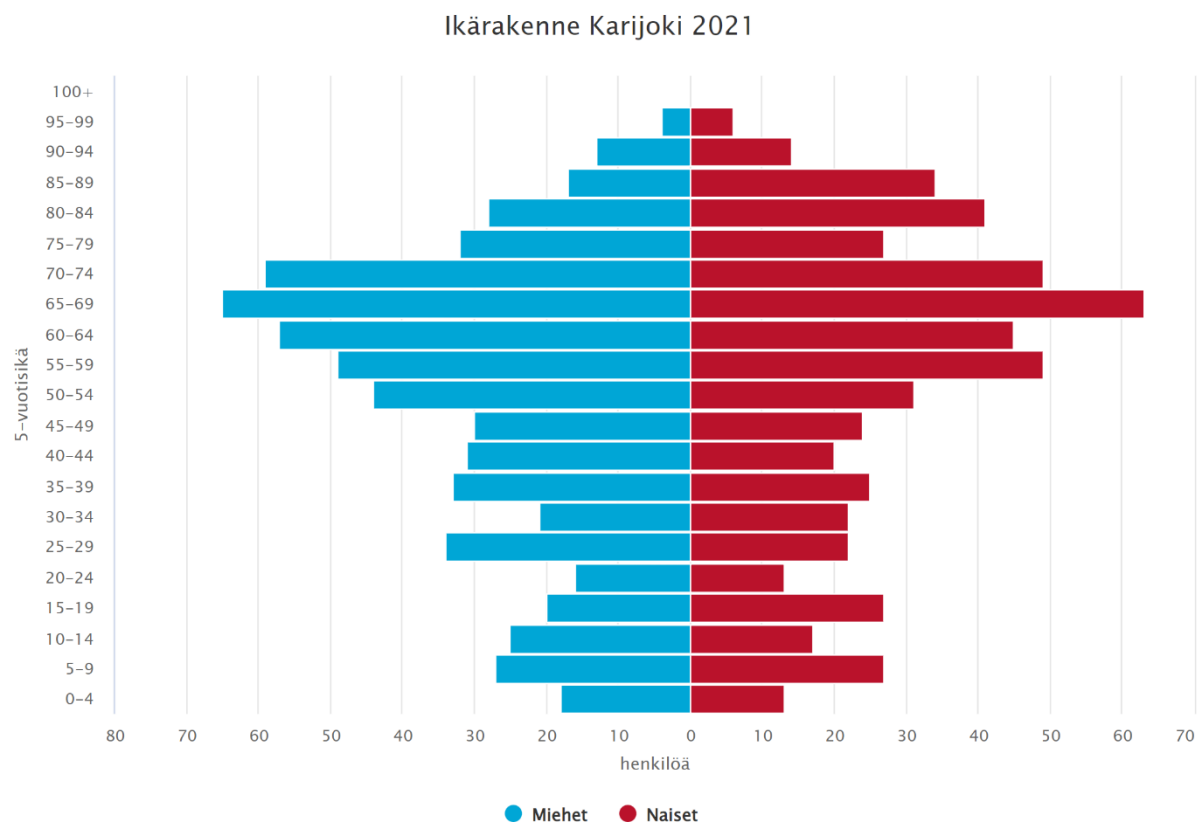
Vuosi	Suunnite	Väkiluku 1.1.	Muutos	Muutos %
2000	1860	1797	-43	-2,3
2001	1790	1760	-37	-2,1
2002	1780	1736	-24	-1,4
2003	1750	1707	-29	-1,7
2004	1710	1686	-21	-1,2
2005	1700	1693	+7	+0,4
2006	1700	1673	-20	-1,2
2007	1670	1617	-56	-3,3
2008	1615	1579	-38	-2,35
2009	1580	1574	-3	-0,3
2010	1570	1529	-45	-2,8
2011	1550	1521	-8	-0,5
2012	1520	1527	+6	+0,4
2013	1520	1514	-13	-0,9
2014	1500	1462	-52	-3,4
2015	1400	1409	-53	-3,6
2016	1400	1369	-40	-2,8
2017	1400	1349	-20	-1,5
2018	1350	1329	-20	-1,5
2019	1300	1274	-55	-4,1
2020	1250	1245	-29	-2,3
2021	1225	1207	-38	-3,1
2022	1200	1192	-15	-1,2
2023	1200	1200	+ 8	+0,7
2024	1200			

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet vuosina 2000-2024.

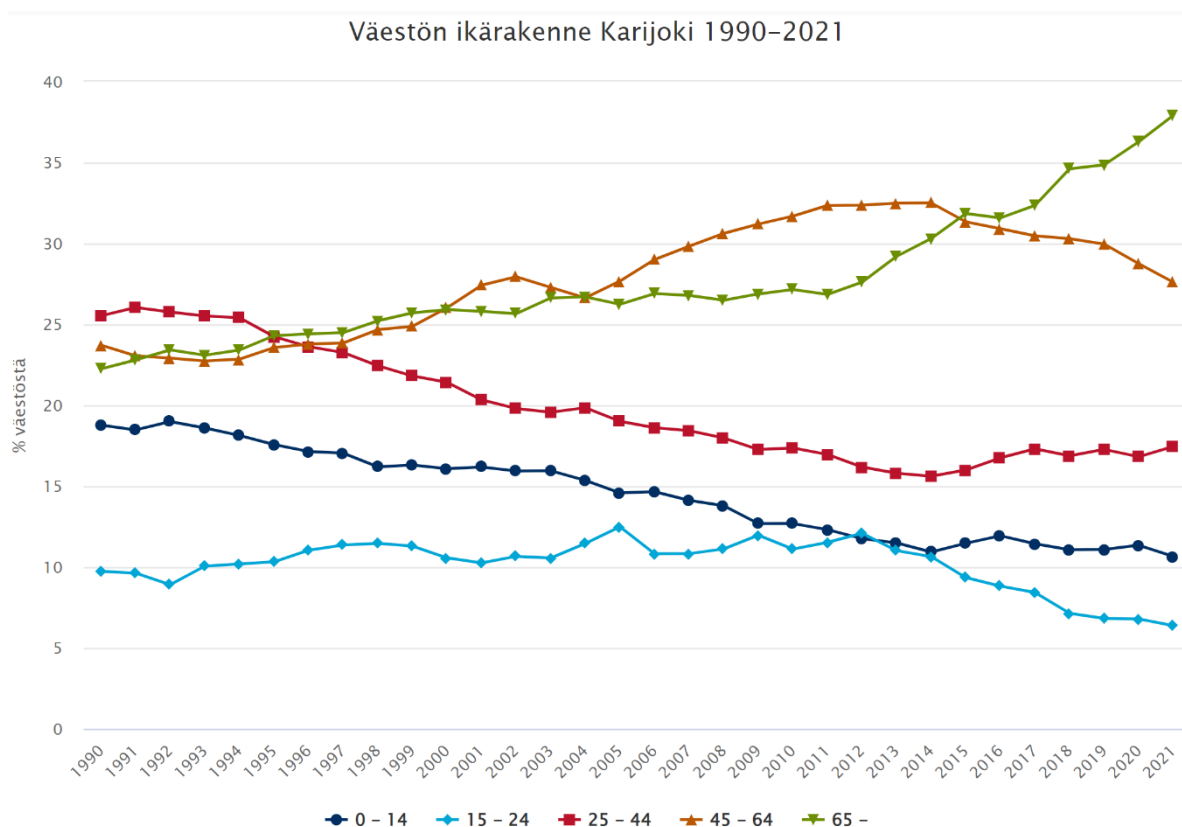

Kunnan asukasluku on tällä vuosisadalla laskenut 1860 asukkaasta 1200 asukkaaseen. Laskua 660 asukasta eli 35,5 prosenttia.

Merkittävin väestörakenteen muutos Karijoella, Suomessa ja koko Euroopassa on väestön ikääntyminen. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvyydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa.

Väestöpyramidi havainnollistaa väestön ikärakennetta. Pyramidi kuvaa sekä eri ikäluokkien välisiä suhteita että sukupuolten välisiä määrällisiä eroja. Kuva: Kuntaliitto

Viimeisimmän saatavissa olevan eli vuoden 2020 kuvaajan mukaan väestöstä oli alle 15 -vuotiaita 10,7 % (ed. 11,4), 15-64 -vuotiaita 51,4 % (52,4) ja yli 64 -vuotiaita 37,9 % (36,3). Väestöllinen huoltosuhde 94,5, kun se vuonna 2019 oli 91. Lasten osuus väestöstä on ollut jo pitkään laskussa. Kuva: Kuntaliitto

Syyskuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan työvoiman määrä Karijoella oli 514 henkilöä (ed. 526). Syyskuun työttömyysaste oli 6,8 %, kun se syyskuussa 2022 oli 6,1 %.

1.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 4.9.2023 §:ssä 104 laadintaohjeet vuoden 2024 talousarviolle ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmalle. Nämä laadintaohjeet ovat ohjanneet hallintokuntien suunnittelutyötä.

Karijoen kunnan talousarvio laaditaan lautakunnissa tileittäin ja kustannuspaikoittain. Käyttötaloussosassa on määritetty seuraavat kustannuspaikoista koostuvat osastot vastuuviranhaltijoineen:

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja)

- Vaalit
- Yleinen hallinto
- Keskustoimisto
- Elinkeinoelämän kehittäminen
- Hyvinvoinnin edistäminen
- Ammatilliset oppilaitokset

- *Kansalaisopisto*
- *Musiikkiopisto*
- *Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus*
- *Työllisyystyöt*
- *Asiointiliikenne*
- *Maatalouspalvelut*
- *Konserniyhtiöt*

Vapaa-aikalautakunta (hallintopäällikkö)

- *Kirjastopalvelut*
- *Kulttuuripalvelut*
- *Liikunta- ja nuorisopalvelut*

Kasvatus- ja opetuslautakunta (sivistysjohtaja)

- *Opetustoimen hallinto*
- *Peruskoulut*
- *Yhteiset koulut*
- *Varhaiskasvatus*

Rakennuslautakunta (tekninen johtaja, valvonnan osalta rakennusvalvoja)

- *Rakennusvalvonta*
- *Pelastustoimi*
- *Tekninen hallinto*
- *Yleiset työt*
- *Kiinteistöt*
- *Tukipalvelut*
- *Vesihuolto*

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimieliin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toisaalta toimieliin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. (Hallintosääntö 55 §)

Keskustoimiston toimesta on valmisteltu seuraavat periaatteet ja ohjeet vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laatimiseksi:

TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

Kuntastrategia

Kuntastrategia päivitetään syksyn 2023 aikana. Talousarvion laadinnassa huomioidaan päivitetyn strategian tavoitteet.

Valtionosuudet

Kuntaliiton 11.8.2023 päivittämän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Karijoen kunta saisi vuonna 2024 valtionosuuksia noin 958.500 euroa, jossa laskua kuluvaan vuoteen noin 220.000 euroa (1.180.000 euroa vuonna 2023). Valtionosuusennusteet päivittyvät vielä vuoden 2023 aikana ja talousarvion lopullisessa versiossa käytetään viimeisimmän julkaisun mukaista ennustetta. Joka tapauksessa valtionosuuksien määrän ennakoidaan merkittävästi laskevan.

Verotulot

Kuntaliiton viimeisimmän, elokuussa 2023 julkaiseman veroennustekehikon mukaan Karijoen kunnan verotulot vuonna 2024 ovat nykyisellä tuloveroasteella 2,493 miljoonaa euroa. Vähennys vuoden 2023 ennustettuun verotuloon on -7,4 % (- 195.000 euroa). Vuodelle 2024 kunnat muuttavat verotustaan siten, että tulovero ilmoitetaan kymmenyksen tarkkuudella. Siten Karijoenkin veroprosentti muuttuu nykyisestä 9,86 prosentista jompaankumpaan suuntaan. Kiinteistöveroprosentit vuoden 2023 tason mukaiset.

Henkilöstökulut

Kunta-alan työehtosopimukset ovat voimassa vuoteen 2025. Sopimuskorotukset vuodelle 2024 ovat yhteensä 2,88 prosenttia. Karijoen kunta käynnisti keväällä 2023 KVTES ja TT-sopimusten piiriin kuuluvien tehtävien vaativuudenarvioinnin päivityksen. Työ valmistuu lokakuulla, mutta tuonee tarkistuspainetta vuoden 2024 palkkoihin, joissa osana voidaan käyttää järjestelyvaraerää. Talousarvion laadinnassa käytetään palkankorotusprosenttina 3,2 prosenttia.

Sosiaalivakuutusmaksut

Henkilöstökulut valmistellaan alustavasti vuoden 2024 ennusteen sivukuluprosentilla 20,16 %. Sivukulut päivitetään niiden tarkentuessa myöhemmin syksyn aikana.

Tulot ja Menot

Hallintokuntien on pyrittävä kasvattamaan toimintatuottoja ja karsimaan toimintamenoja.

Sopeuttaminen

Kunnan talouden sopeuttamistarve on poikkeuksellisen suuri. Pelkästään kunnan vero- ja valtionosuustulojen vähennys vuodelle 2024 on noin -400.000 euroa, jonka päälle tulevat kustannusten noususta johtuva noin 130.000 euron menolisäys. Talousarvion laskennan raamina on vuoden 2023 talousarvio. Vuoden 2024 talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään.

Aikataulu

- Toimialat palauttavat talousarvion/taloussuunnitelman viranhaltijaesitykset tekstiosineen hallintopäällikölle maanantaihin 16.10.2023 mennessä, jonka jälkeen laaditaan koko kunnan talousarvioyhdistelmä talousarvioehdotuksen tasapainotusta varten.

- Talousarvioehdotuksen tasapainotus tehdään ensin, jonka jälkeen lautakuntakäsittelyt marraskuun 2023 alussa. Lautakunnissa käsitellyt

talousarvio/taloussuunnitelma- esitykset palautetaan kunnanjohtajalle maanantaihin 13.11.2023 mennessä.

- Ehdotus koskien vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2024 – 2026

taloussuunnitelmaa valmistellaan ja käsitellään kunnanhallituksessa 4.12.

- Valtuusto käsittelee talousarvion 11.12.

Karijoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt (27.8.2020 § 4) kunnan talouden tasapainottamishjelman, jonka toimenpiteitä on huomioitu talousarviossa 2024 ja taloussuunnitelmassa 2024-2026.

1.7 Rakenne, sitovuus

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuus kunnanvaltuustoon nähden on tulosalueen toimintatulot yhteensä ja toimintamenot yhteensä (bruttona). Henkilöstökuluista säästyviä määrärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan.

Investointiosassa menot hankkeittain niin kuin ne on esitetty taloussuunnitelmassa.

*-merkityt tulosalueen tavoitteet, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät sitovat kunnanvaltuustoon nähden poikkeuksena vesihuoltolaitos, jonka sitovat erät on merkitty sen käyttötalousosaan.

1.8 Hankintaoikeudet

Hallintosääntö 8 luku, 52 §:n 3 ja 4 momentti

"Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimitelille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään hankintaoikeudet lautakunnille, viranhaltijoille."

1. Lautakunnat:

Lautakunnalla/johtokunnalla on oikeus päättää hankinnasta talousarvion määrärahojen rajoissa, ellei hankinta kuulu viranhaltijan päätösvaltaan.

2. Viranhaltijat:

Hankintaoikeuksien euromäärät tarkoittavat arvonlisäverotonta hankintahintaa.

- Kunnanjohtaja

päättää talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 30.000 €,

- Kunnan hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 15.000 €,

- Rakennustarkastaja, kirjastonhoitaja, rehtori, varhaiskasvatuksen vastaavat,

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 7.000 €.

2 TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET

2.1 Kunnanhallitus

Vastaava viranhaltija: kunnanjohtaja

2.1.1 Vaalit

Tavoite:*

Vuodelle 2024 on määrätty pidettäväksi Presidentinvaalit ja EU-vaalit.

Vaalit Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	3000	2600	3000	3000	100,0	3	3
Toimintakulut	-4079	-3635	-2130	-2130	-41,4	-4	-4
Toimintakate/ Jäämä	-1079	-1035	870	870	-184,1	-1	-1
VUOSIKATE	-1079	-1035	870	870	-184,1	-1	-1
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1079	-1035	870	870	-184,1	-1	-1
Tilikauden yli-/alijäämä	-1079	-1035	870	870	-184,1	-1	-1

2.1.2 Yleinen hallinto

Tavoite:*

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä arvioinnin järjestämisestä huolehtii valtuuston asettama tarkastuslautakunta.

Valtuuston alaisena kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukainen kuntastrategian hyväksyttiin kunnanvaltuustossa lokakuussa 2023. Talousarvion valmistelu pohjautuu hyväksyttyyn kuntastrategiaan.

Tavoitteena on edelleen lisätä päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista sekä huolehtia talouden pysymisestä tasapainoisena.

Yleinen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	14927	3200		10000	212,5	10	10
Toimintakulut	-242573	-230779	0	-232771	0,9	-233	-233
Toimintakate/ Jäämä	-227646	-227579	0	-222771	-2,1	-223	-223
VUOSIKATE	-227646	-227579	0	-222771	-2,1	-223	-223
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-227646	-227579	0	-222771	-2,1	-223	-223
Tilikauden yli-/alijäämä	-227646	-227579	0	-222771	-2,1	-223	-223

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; kunnanvaltuusto, tarkastustoimi, kunnanhallitus, muu yleishallinto.

Karijoen kunnanvaltuustoon hyväksynyt talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021-2025 (Kvalt 27.8.2020 § 4).

Yleisen hallinnon kuluihin on varattu yhteensä 1.000 euron määräraha nuorisovaltuuston toiminta- ja matkakuluihin. Toiminnallisesti nuorisovaltuusto on hyvinvointikoordinaattorin ohjauksessa.

Muun yleishallinnon kuluihin on varattu 15.000 euroa avustuksiin eri yhteisöille.

Muun yleishallinnon muihin toimintakuluihin sisältyy yhteensä 20.000 euron määrärahavaraus seuraaviin toimintoihin:

Lapsiraha v. 2022:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2021 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2022, 2023 ja 2024 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2024 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2022 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2023:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2022 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2023, 2024 ja 2025 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2025 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2024:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2023 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2024, 2025 ja 2026 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.

- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2026 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka.

Tupaantuliaislahja:

1.1.2024 lähtien:

- myönnetään alle 40-vuotiaalle asunnon ostajalle/ rakentajalle (tulkinta nuoremman puolison iän mukaan, mikäli hankitaan yhdessä) omakotitalon/ asunto-osakkeen hankintaan,
- tupaantuliaislahjan määrät ovat:
 - o uuden omakotitalon rakentaja; 3.200 euroa
 - o omakotitalon ostaja;
 - 4 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 2.500 euroa,
 - o asunto-osakkeen ostaja;
 - 2 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 1.000 euroa.
- kiinteistöjen kaupassa tupaantuliaislahja lasketaan asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten arvosta. Kiinteistön kauppahinnasta vähennetään mahdollisesti kauppahintaan sisältyvän maa- ja/tai metsätalousmaan ja tuotantorakennusten arvo, jotka tulee olla eriteltyinä kauppakirjassa.
- tupaantuliaislahjaa tulee hakea kirjallisesti Karijoen kunnalta 31.12.2024 mennessä.
- tupaantuliaislahja myönnetään 1.1.2024 – 31.12.2024 tehtyihin kauppoihin/hankintoihin seuraavan vuoden tammikuussa, mikäli hakija(t) ovat 31.12.2024 olleet kirjoilla Karijoella kaupan/hankinnan kohteena olevassa osoitteessa,
- uuden omakotitalon rakentajalle myönnetään, kun talo on valmis ja lopputarkastus pidetty. Sovelletaan sen vuoden myöntämisehtoja, jona lopputarkastus on pidetty,
- sama henkilö voi saada kunnan tupaantuliaislahjan vain kerran, mikäli hakijalle on myönnetty aikaisemmin tupaantuliaislahjan, hänellä ei ole enää oikeutta tupaantuliaislahjan saantiin,
- päätös on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka.

Esikoulukuljetusavustus:

Esikoulukuljetusavustuksen ehdot ovat seuraavat:

- Esikoulukuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne Karijoella asuvat esikoululaiset, joille kunta on velvollinen Perusopetuslain 628/1998 § 32 mukaan järjestämään maksuttoman kuljetuksen.
- Perhe voi valita esikoululaiselleen lukuvuodeksi joko kunnan järjestämän koulukuljetuksen tai esikoulukuljetusavustuksen. Molempia tukimuotoja ei voi saada saman lukuvuoden aikana.
- Tuen saadakseen esikoululaisen vanhemmat sitoutuvat lukuvuoden ajaksi järjestämään esikoululaisensa kuljetuksen aamulla ja illalla. Kuljetuksesta tehdään kunnan ja vanhempien välillä kirjallinen sopimus.
- Esikoulukuljetusavustusta ja Karijoen kunnan tarjoamaa maksutonta esikoululaisen päivähoitoa ei ole mahdollista saada yhtä aikaa.

- Avustus maksetaan yhdeltä edestakaiselta matkalta päivässä kunnan mittaamaa lyhintä reittiä kotoa esiopetukseen.
- Mikäli perheessä on kaksi tai useampia esikoululaisia, maksetaan avustus kuitenkin vain yhdestä lapsesta.
- Esikoulukuljetusavustuksen määrä on 0,25 euroa/km.
- Avustus maksetaan jälkikäteen syyslukukauden osalta 31.1. ja kevtlukukauden osalta 31.6. mennessä todellisten esiopetuksen läsnäolopäivien mukaisesti.

2.1.3 Keskustoimisto

Tavoite:*

Keskustoimiston tuottaa laadukkaita ja tehokkaita tukipalveluja kunnan eri toimielimille. Kunnan ICT- palvelut, puhelinpalvelut sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on ostettu vuodesta 2010 alkaen kunnan osin omistamalta Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Keskustoimisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	1660						
Toimintakulut	-222661	-294322		-332585	13,0	-333	-333
Toimintakate/ Jäämä	-221001	-294322	0	-332585	13,0	-333	-333
VUOSIKATE	-221001	-294322	0	-332585	13,0	-333	-333
Poistot ja arvonalennukset	-53	-43		-34	-20,9		
TILIKAUDEN TULOS	-221054	-294365	0	-332619	13,0	-333	-333
Tilikauden yli-/alijäämä	-221054	-294365	0	-332619	13,0	-333	-333

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; keskustoimisto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisverotus, oikeudenhoito.

Keskustoimisto huolehtii kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, eräiden lautakuntien ja toimikuntien toimistotehtävistä, sekä toimii kunnanhallituksen tukena kunnan rahatoimen ja henkilöstöhallinnon hoitamisessa. Keskustoimiston henkilöstömäärä on 2,5 vuonna 2024, valtaosan palveluista ollessa ostopalvelua Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu seutuverkko on mahdollistanut yhteisten ohjelmien hyödyntämismahdollisuuksia. Kyseisen vuoden alussa otettiin käyttöön Suupohjan seutukunnan yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat. Ohjelmien käyttöönottoa on laajennettu vuosittain ja vuonna 2019 otettiin käyttöön sähköinen kokoushallinta ja arkistojärjestelmä. Henkilöstöhallinnon ohjelma on uusittu vuonna 2020. Ohjelmien ylläpidosta, päivityksestä huolehtii Suupohjan Seutupalvelukeskus.

2.1.4 Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite:*

Elinkeinoelämän kehittäminen on jaettu

- yritysneuvontaan,
- projekti- ja kehittämistoimintaan ja

c) yritystoiminnan edellytysten luomiseen.

Kuhunkin osa-alueeseen kytkeytyy olennaisena tekijänä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ja yrittäjyyteen kannustaminen. Tavoitteena on edistää pysyvien työpaikkojen syntymistä kuntaan ja kehittää elinkeinoelämän valmiuksia. Reagointiherkkyys ja -nopeus elinkeinoelämän kehittämistoimiin pyritään pitämään hyvänä.

Elinkeinoelämän kehittäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	36005	33000		38000	15,2	38	38
Toimintakulut	-100502	-154592		-142231	-8,0	-142	-142
Toimintakate/ Jäämä	-64497	-121592	0	-104231	-14,3	-104	-104
VUOSIKATE	-64497	-121592	0	-104231	-14,3	-104	-104
Poistot ja arvonalennukset	-570	-456	0	-365	-20,0		
TILIKAUDEN TULOS	-65067	-122048	0	-104596	-14,3	-104	-104
Tilikauden yli-/alijäämä	-65067	-122048	0	-104596	-14,3	-104	-104

Perustelu:

Yritysneuvonta

Karijoen ja Isojoen kunnat palkkasivat yhteisen yritys- ja elinvoimakoordinaattorin keväällä 2020. Toimi on kuntien yhteinen Karijoen kunnan toimessa tehtävän vastuukuntana.

Talousarviossa yritys- ja elinvoimakoordinaattorin henkilökustannus on kokonaisuudessaan Karijoen kunnan talousarviossa toimintakuluissa ja toimintatuloissa on 50 prosenttia henkilökustannuksesta sekä muista yhteisistä toiminnan kuluista, joka laskutetaan Isojoen kunnalta.

Aloittavat yrityksen voivat saada neuvontaa myös Uusyrityskeskus Neuvoa Antavalta, jonka jäsen Karijoen kunta on. Lisäksi yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi talousarvioon on varattu konsulttisetelit neljälle yritykselle. Talousarviossa on varauduttu myös 4H-yrittäjäavustukseen.

Projekti- ja kehittämistoiminta

Suupohjan kehittämissyhistys ry:n Leader-toiminnalla kehitetään maaseutua eli edistetään sen elinkeinoja ja asukkaiden aktiivista toimintaa mm. omien kotikyliensä viihtyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Kehittämistoiminnan julkinen rahoitus on yhteensä 7.750.000 euroa, josta kuntien rahoitusosuus on 1.550.000,00 € ja tästä Karijoen kunnan osuus noin 3,59 % koko ohjelmakauden 2023-2027 osalta. Alueen kuntien rahoitusosuus jaetaan kuntien kesken edellisen vuoden asukasluvun suhteessa ja laskutetaan vuosittain yhdessä erässä. Talousarviossa 2024 on varattu Suupohjan kehittämissyhistyksen yleisavustukseen 1200,00 euroa, Leader-toiminnan kuntaosuuteen 10.298,10 euroa ja Suupohjan seutuviestinnän rahoitukseen 348,43 eurolla. Rahoitus yhteensä 11.846,53 euroa vuonna 2023.

Tulosalueelle on varattu kunnan omiin elinkeinoelämän, matkailun ja markkinoinnin kehittämishankkeisiin 25.000, josta 10.000 euroa on ns. vapaata hankerahaa, jonka käytöstä päättää kunnanjohtaja.

Kuntaenemmistöinen kehitysyhtiö Karijoki Invest Oy puretaan vuoden 2024 alkupuoliskolla. Yhtiössä on vähemmistöosuudella omistaja myös Karijoen yrittäjät ry.

Yritysten tontti- ja tilatarpeet

Kunta on aktiivisesti apuna alkavien ja toimintaansa laajentavien sekä kuntaan sijoittuvien yritysten tilatarpeiden ratkaisemisessa. Toimitilojen rakentaminen vuokraus- lunastusperiaatteella tai pelkästään vuokrattavaksi on mahdollista. Kunta pyrkii nopealla reagoinnilla vastaamaan yritysten tila- ja tonttitarpeisiin. Yritystonttien ja tilojen markkinointiin on varattu määräraha vuodelle 2024.

Sahakankaan eteläpuolisen alueen kaavoitus (n. 26 ha), valmistui vuonna 2010. Alueen vesi- ja viemäriverkosto rakennettiin pääosin vuoden 2009 keväällä ja samalla tehtiin siirtoviemäri Kirkonkylän vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnalla on Sahakankaalla teollisuustontteja riittävästi pitkälle tulevaisuuteen, minkä lisäksi keskustaaajamassa on muutama yritystontti.

Matkailu

Kristiinankaupunki ja Karijoen kunta sopivat keväällä 2017 Lähiluolan Susiluolanäyttelyn lainaamisesta Karijoen kunnalle ajalla 1.5.2017-31.12.2024 ja näyttelyn sijoittamisesta Karijoen vanhaan kunnantaloon Karijoen Susiluolan opastuskeskuksen yhteyteen. Näyttelyä on kehitetty vuonna 2021 ja kehitetään edelleen taloussuunnitelmakaudella mm. yhteistyössä Geoparkin kanssa.

Kunta on jäsenenä Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark yhdistyksessä, jonka suunnittelu ja kehittäminen alkoi jo vuonna 2016 käynnistyneellä Metsähallituksen vetämällä Geopark – hankkeella. Alue sai Unescon Geopark-statusen vuonna 2020. Geopark-yhdistyksen kautta on tavoitteena kehittää Susiluolan aluetta/ Opastuskeskuksen näyttelyä sekä koko alueen matkailua. Talousarvioon on varattu 6.500 euron määräraha yhdistyksen jäsenmaksuun.

2.1.5 Hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite:*

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Hyvinvoinnin edistäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut. %	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut		-10.000	0	-10.000		-10	-10
Toimintakate/ Jäämä		-10.000	0	-10.000		-10	-10
VUOSIKATE		-10.000	0	-10.000		-10	-10
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS		-10.000	0	-10.000		-10	-10
Tilikauden yli-/alijäämä		-10.000	0	-10.000		-10	-10

Perustelu:

Kuntalain (410/2015, § 1) mukaan kunnan tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Kustannuspaikalle on varattu 10.000 euroa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteisiin ja hankkeisiin.

2.1.6 Ympäristöpalvelut

Tavoite:*

Ympäristölautakunta aloitti toimintansa 1.1.2023 ja se sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Ympäristöpalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut				-60000	100,0	-60	-60
Toimintakate/ Jäämä	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
VUOSIKATE	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60

Perustelu:

Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

2.1.7 Ammatilliset oppilaitokset

Tavoite:*

Tavoitteena on turvata opiskelupaikka kaikille halukkaille nuorille, jotka peruskoulun tai lukion jälkeen eivät jatka korkeakoulussa, ja että opiskelupaikka voidaan tarjota mahdollisimman monelle Suupohjan alueella.

Nuoria pyritään ohjaamaan aloille, jotka tukevat kunnan elinkeinorakenteen kehitystä.

Ammatilliset oppilaitokset Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-1217	-3000		-1500	-50,0	-2	-2
Toimintakate/ Jäämä	-1217	-3000	0	-1500	-50,0	-2	-2
VUOSIKATE	-1217	-3000	0	-1500	-50,0	-2	-2
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1217	-3000	0	-1500	-50,0	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	-1217	-3000	0	-1500	-50,0	-2	-2

Perustelu:

Ikäluokasta siirtyy lukioon noin 50 %. Ylioppilaista noin 40-50 % jatkaa korkeakouluissa.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kunnan osuudelle ammatillisiin oppilaitoksiin.

2.1.8 Kansalaisopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opetustunteja	830	760	760	750	700	700	700	700

Kansalaisopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-15435	-20000		-15000	-25,0	-15	-15
Toimintakate/ Jäämä	-15435	-20000	0	-15000	-25,0	-15	-15
VUOSIKATE	-15435	-20000	0	-15000	-25,0	-15	-15
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-15435	-20000	0	-15000	-25,0	-15	-15
Tilikauden yli-/alijäämä	-15435	-20000	0	-15000	-25,0	-15	-15

Perustelu:

Kansalaisopistolain mukaan kansalaisopisto on yleissivistävää aikuiskoulutusta antava oppilaitos. Kansalaisopisto voi järjestää myös ammatillista aikuiskoulutusta, muuta koulutusta sekä koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää tutkimus- ja palvelutoimintaa siten kuin siitä asetuksella tarkemmin on säädetty.

2.1.9 Musiikkiopisto

Tavoite:*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opiskelijoita	11	11	11	11	11	11	10	10	10

Musiikkiopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-6826	-8000		-7000	-12,5	-7	-7
Toimintakate/ Jäämä	-6826	-8000	0	-7000	-12,5	-7	-7
VUOSIKATE	-6826	-8000	0	-7000	-12,5	-7	-7
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-6826	-8000	0	-7000	-12,5	-7	-7
Tilikauden yli-/alijäämä	-6826	-8000	0	-7000	-12,5	-7	-7

Perustelu:

Musiikkiopiston tehtävänä on antaa esittävän ja luovan säveltaiteen opetusta sekä edistää musiikkielämän yleistä kehittämistä toiminta-alueellaan. Opetuksen järjestämisestä huolehtii Panula-opisto.

2.1.10 Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus

Tavoite:*

Tavoitteena on kunnan vuokra-asuntokannan mahdollisimman tehokas hyväksikäyttö.

Vapautuvia liike- ym. tiloja pyritään saamaan elinkeinoja ja muuta toimintaa palvelevaan käyttöön.

Kunnalla on asuntotontteja Kirkonkylän kaava-alueella ja Myrkyn kylässä. Vuonna 2024 on tavoitteena hankkia uutta tonttimaata ja aloittaa uuden asuinalueen kaavoitus, jolla pyritään houkuttelemaan kuntaan uusia rakentajia ja asukkaita. Teollisuustontteja Kirkonkylässä ja Sahakankaan teollisuusalueella.

Asuntojen ja tilojen vuokraus Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut. %	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	515358	696200		626500	-10,0	627	627
Toimintakulut	-2807	-6100		-21100	245,9	-21	-21
Toimintakate/ Jäämä	512551	690100	0	605400	-12,3	605	605
VUOSIKATE	512551	690100	0	605400	-12,3	605	605
Poistot ja arvonalennukset	-1478	-1375		-2578	87,5	-3	-3
TILIKAUDEN TULOS	511073	688725	0	602822	-12,5	603	603
Tilikauden yli-/alijäämä	511073	688725	0	602822	-12,5	603	603

Perustelu:

Tulosalueeseen sisältyy yhdyskuntasuunnittelu, asuntojen ja muiden tilojen vuokraus, alueiden vuokraus.

Investoinneissa on varattu määräraha kunnan rivitalon peruskorjaukseen.

Käyttötaloustalouksella on varaus asunto-osaakeyhtiöissä sijaitsevien yksittäisten huoneistojen pintaremonttiin asukkaiden vaihtuessa.

Investoinneissa on varaus maa-alueiden hankintaan ja kaavoitukseen.

2.1.11 Työllisyystyöt

Tavoite:*

Tavoitteena on edistää nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä.

Työllisyystyöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut. %	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	3841	4000			100,0		
Toimintakulut	-54811	-72000		-52000	-27,8	-52	-52
Toimintakate/ Jäämä	-50970	-68000	0	-52000	-23,5	-52	-52
VUOSIKATE	-50970	-68000	0	-52000	-23,5	-52	-52
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-50970	-68000	0	-52000	-23,5	-52	-52
Tilikauden yli-/alijäämä	-50970	-68000	0	-52000	-23,5	-52	-52

Perustelu:

Toimenpiteillä tuetaan nuorten työllistymistä ja työkokemuksen hankkimista yrityksille suunnatulla nuorten kesätyöllistämisavustuksella sekä osallistutaan nuorten-, pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukeviin hankkeisiin.

Tulosalueeseen sisältyy myös kunnan osuus Vuoksin työllisyyspalveluihin (9.900 euroa) sekä työmarkkinatuen kuntaosuus 40.000 euroa (ns. Kelan sakkomaksu).

2.1.12 Maatalouspalvelut

Tavoite:

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle määrätty tehtävät ja huolehtii osaltaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtävistä ja tiedotustoiminnasta.

Maatalouspalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-26413	-29450		-30600	3,9	-31	-31
Toimintakate/ Jäämä	-26413	-29450	0	-30600	3,9	-31	-31
VUOSIKATE	-26413	-29450	0	-30600	3,9	-31	-31
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-26413	-29450	0	-30600	3,9	-31	-31
Tilikauden yli-/alijäämä	-26413	-29450	0	-30600	3,9	-31	-31

Perustelu:

Kauhajoen kaupungin maaseutuhallinto hoitaa ostopalveluna Karijoen kunnan maataloustoimen tehtävät eli vastaa viljelijöiden tukihakulomakkeiden vastaanottamisesta, maataloustukien käsittelystä, maksatuksen valmistelusta ja päätöksien tekemisestä.

2.1.13 Konserniyhtiöt

Tavoite:*

Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävässä talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Karijoen kunnan tytäryhteisöt:

Karijoen Lämpö Oy

Tavoitteena kilpailukykyisen energian tuottaminen kotimaisesta polttoaineesta.

Kiinteistö Oy Karijoen Hannunrati

Ylläpitää omistamaansa liike- ja toimistorakennusta Karijoen keskustassa.

Karijoki Invest Oy

Yhtiöllä ei ole toimintaa ja yhtiö purkautuu vuonna 2024.

2.2 Vapaa-aikalautakunta

Vastaava viranhaltija: hallintojohtaja

2.2.1 Kirjastopalvelut

Tavoite:*

Kirjaston tavoitteena on kirjastolain pohjalta tarjota kaikille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin sekä edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sen kaikissa muodoissa ja tarjota mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.

Kirjasto tukee kansalaisten aktiivisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kansalaisten aktiivisuutta tuetaan mm. hyvinvointi- sekä elokuvailtoja järjestämällä. Kouluikäisille järjestetään elokuvatapahtumia sekä peli-iltoja. Tärkeässä roolissa kirjaston tapahtumien tuottamisessa ovat myös kunnan muut toimijat sekä yhdistykset. Yhdessä MLL:n paikallisosaston kanssa järjestetään lapsiperheille kahviloita sekä Eläkeliiton paikallisosaston kanssa aamukahviloita.

Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja yhdistystoimintaan. Kirjaston tavoitteena on pitää yllä väestön lukutaitoa ja -intoa erilaisin tilaisuuksin mm. lukupiiri kokoontuu kerran kuukaudessa, satuhetki on kerran viikossa ja vinkkauksia tehdään koululuokille tarpeen mukaan.

Omatoimikirjasto on osaltaan edistänyt kirjastopalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta. Omatoimikirjastoon kirjauduttiin vuonna 2022 2041 kertaa. Vuonna 2023 syyskuun loppuun mennessä oli kirjauduttu 1650 kertaa. Tavoitteena vuodelle 2024 on 2200 kirjautumista.

Kirjasto pyrkii mahdollisimman ajantasaiseen ja laadukkaaseen kokoelmaan, missä hyvänä apuna on Eepos kirjastokimpan 21 muuta kirjastoa. Kokoelman ylläpitämisessä taloudellista hyötyä tuo Eepos-kirjastojen yhteishankintamenettelyt niin fyysisissä kuin e-aineistoissa.

Karijoella on pääkirjaston lisäksi toimintaa Myrkyssä, jossa kirjastoa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin. Kirjasto on avoinna kerran viikossa kaksi tuntia. Myrkyn kirjaston aineistoa täydennetään Karijoelta vietävällä siirtokokoelmalla sekä viikoittain kuljetettavalla uutuustarjonnalla.

Eepos-kimpan yhteisillä hankkeilla järjestetään tapahtumia ja koulutuksia.

Kirjaston tunnuslukuja

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kokoelmat	17794	17953	17518	16590	16000	15000
E-kirjojen käyttökerrat (lainaus)	197	225	243	242	300	300
Fyysiset käynnit	15924	13346	14160	18000	20000	20000
Lainaajia	474	437	404	391	390	390
Verkkokäynnit	4301	4363	4872	5022	5100	5100

Kirjaston järjestämät tapahtumat	39	16	26	57	50	115
Lainaus yhteensä	18172	16403	15770	17122	18000	18000
Kokonaislainaus / Asukasluku	14,26	13,18	13,08	14,36	15,13	15,13
Asukasluku	1274	1245	1207	1192	1190	1190
Alle 15-vuotiaat	141	138	137	127	125	125

Kirjastopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	1098	750	1191	1191	58,8	1	1
Toimintakulut	-96725	-118911	-113967	-117056	-1,6	-117	-117
Toimintakate/ Jäämä	-95627	-118161	-112776	-115865	-1,9	-116	-116
VUOSIKATE	-95627	-118161	-112776	-115865	-1,9	-116	-116
Poistot ja arvonalennukset	-3809	-3237	-2809	-2809	-13,2	-3	-3
TILIKAUDEN TULOS	-99436	-121398	-115585	-118674	-2,2	-119	-119
Tilikauden yli-/alijäämä	-99436	-121398	-115585	-118674	-2,2	-119	-119

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Tavoite:*

Kulttuuritoimi koordinoi ja tukee järjestöjä kulttuuritoiminnan toteuttamisessa, mm.

Pyhäinpäivän soitot. Lautakunta jakaa kulttuuriavustuksia alle 18-vuotiaille sekä Vuoden karijokinen-palkinnon. Karijoki-viikot järjestetään huhti-toukokuussa. Teatteri- tai muita kulttuurimatkoja järjestetään 1-2 kpl sekä tuetaan muiden toimijoiden järjestämiä matkoja. Jatketaan alueellista, Etelä-Pohjanmaan liiton koordinoimaa, yhteistyötä.

Museo tallentaa, säilyttää, pitää esillä karijokista kulttuuriperintöä. Museo on toiminnassa kesäsunnuntaisin, jolloin siellä on myös ohjelmaa. Museoon pääsee tutustumaan myös sopimuksen mukaan. Kesällä 2023 museoon tutustui noin 370 vierasta.

Kesällä 2021 aloitettiin hankkeen avulla museon luettelointi ja se tehtiin jatkohankkeen avulla loppuun kesällä 2023. Luetteloinnin tarkoituksena on kartoittaa museon esineistö ajan tasalle ja digitaaliseen muotoon. Edellinen esineiden luettelointi on tehty vuonna 2005.

Kulttuuripalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	8376	550	900	900	63,6	1	1
Toimintakulut	-31100	-27253	-26810	-28323	3,9	-28	-28
Toimintakate/ Jäämä	-22725	-26703	-25910	-27423	2,7	-28	-28
VUOSIKATE	-22725	-26703	-25910	-27423	2,7	-28	-28
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-22725	-26703	-25910	-27423	2,7	-28	-28
Tilikauden yli-/alijäämä	-22725	-26703	-25910	-27423	2,7	-28	-28

2.2.3 Liikunta ja nuorisopalvelut

Tavoite:*

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on tukea ja edistää kaikkien ikäryhmien hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Liikunta on selkeästi yhteydessä työkykyyn ja terveyteen. Kuntalaisten liikkumista ja liikuntaharrastuksen aloittamista edistää kunnan monipuolinen luonto, arkiympäristö sekä rakennetut liikuntapaikat yhdessä. Nämä mahdollistavat säännöllisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden harjoittamisen. Kuntalaisia aktivoidaan erilaisilla kampanjoilla vuoden aikana.

Kuntalaisella tulisi olla matala kynnys osallistua tarjottuihin liikkumisen mahdollisuuksiin. Tätä edistää liikuntapaikkojen saavutettavuus ja monipuolisuus. Kuntosalin saavutettavuutta on lisätty tarjoamalla erityisryhmille ja senioreille salipassi omaehtoiseen harjoitteluun kuntosalilla. Frisbeegolfradan kehittäminen ja päivittäminen saatetaan valmiiksi vuoden 2024 aikana. Vuonna 2023 käynnistyneelle liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeelle yhdessä Isojoen kunnan kanssa haetaan aluehallintovirastolta lisää aikaa huhtikuun 2024 loppuun saakka. Lisäksi kyseiselle hankkeelle tehdään jatkohanke touko-joulukuulle 2024. Hankkeella on palkattu yksi yhteinen työntekijä kahden kunnan alueelle, jonka tehtävä on lisätä eri ikäryhmien liikunnallisia elämäntapoja. Pääpaino hankkeella on työikäisen väestön elintapaohjauksella.

Nuorisotyössä painopistealueina ovat tavoitteellisten peruspalvelujen turvaaminen, elinolojen parantaminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvun tukeminen aktiivisiksi kansalaisiksi. Nuorille suunnattua tietoa jaetaan eri kanavia käyttäen ja hyödynnetään muun muassa sosiaalisen median keinoja. Karijoella toimii nuorisovaltuusto, jonka kautta nuoret pääsevät osallisiksi päätöksen tekoon ja tuomaan ajatuksiaan päättäjien tietoon. Vuodelle 2024 nuorisovaltuustossa on seitsemän edustajaa. Vuodelle 2024 haetaan aluehallintoviraston hankeavustusta lasten- ja nuorten päiväleiritoiminnan tukemiseen. Avustuksen turvin loma-aikojen päiväleiri on mahdollista järjestää siten, että se on osallistujille maksuton.

Nuorisotila toimii niin sanotussa Mäkisen talossa. Nuorisotilan valvonta pyritään toteuttamaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa ostopalveluna. Yhdistyksien kautta nuorilla on mahdollisuus käyttää Kuuselan, Ohrikylän sekä Myrkyn koulun tiloja. 15-20 -vuotiaille nuorille tarjotaan kuntosalin käyttöä avaimen lunastamisen hinnalla.

Solmu Mäkirannan rahasto perustettiin vuoden 2011 alussa, minkä tarkoituksena on tukea paikkakuntalaisia 15 – 29 -vuotiaita urheilussa menestyneitä nuoria sekä avustaa opiskelijoita. Rahastosta käytetään vuoden 2024 kuluessa varoja myös edistämään nuorten terveellisiä elämäntapoja sekä nuorten urheilua, liikuntaa ja opiskelua.

Kuntalaisille turvataan mahdollisuus kehittävään vapaa-aikaan ja viihtyvyyteen tukemalla avustuksin sekä yhteistyöllä järjestötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä vapaa-ajanpalveluja yhteistyössä eri hallintokuntien ja organisaatioiden kanssa. Vuodelle 2024 on varattu toimintaan avustusmääräraha. Lisäksi palkitaan vuoden lopussa Vuoden karijokinen ja ryhtinuori/ryhtinuoret.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	22426	3000	3000	3000	0,0	3	3
Toimintakulut	-108072	-137174	-154932	-157593	14,9	-158	-158
Toimintakate/ Jäämä	-85646	-134174	-151932	-154593	15,2	-155	-155
VUOSIKATE	-85646	-134174	-151932	-154593	15,2	-155	-155
Poistot ja arvonalennukset	-18570	-19698	-19159	-19159	-2,7	-19	-19
TILIKAUDEN TULOS	-104216	-153872	-171091	-173752	12,9	-174	-174
Tilikauden yli-/alijäämä	-104216	-153872	-171091	-173752	12,9	-174	-174

2.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vastaava viranhaltija: sivistysjohtaja

2.3.1 Opetustoimen hallinto

Tavoite:*

Lautakunnan ja hallinnon tehtävänä on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta niiden opetus- ja kasvatustyössä.

Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat jatko-opintoedellytykset.

Opetustoimen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-3025	-2620	-2250	-2250	-14,1	-2	-2
Toimintakate/ Jäämä	-3025	-2620	-2250	-2250	-14,1	-2	-2
VUOSIKATE	-3025	-2620	-2250	-2250	-14,1	-2	-2
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-3025	-2620	-2250	-2250	-14,1	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	-3025	-2620	-2250	-2250	-14,1	-2	-2

2.3.2 Peruskoulut

Tavoite:*

Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa sisältäen sekä kasvatus- että opetustehtävän. Karijoen kunnassa perusopetus järjestetään alakoulun osalta Karijoen koulussa ja toiminta perustuu vuonna 2016 käyttöön otettuun valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan, jota on täydennetty paikallisin osin alueellisena yhteistyönä. Perusopetuksen tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle turvallisessa ja hyvinvointia edistävässä oppimisympäristössä. Opetussuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain koulun omalla lukuvuosisuunnitelmalla. Karijoen koulussa on vuoden 2024 kevätlukukaudella 4 luokanopettajaa, erityisopettaja ja 3 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi koululla jatkaa kevätlukukautta Oph:n hankerahan turvin määräaikainen tuntiopettaja. Syyslukukauden alusta alkaen Karijoen koululla toimii 5 perusopetusryhmää sekä 3-4 koulunkäynninohjaajaa. Koulukuraattorin ja vastaavan kuraattorin palvelut tulevat Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta.

Perusopetuksen tavoitteena on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit siten, että opetus säilyy tasokkaana ja turvallisena. Ilmapiirin tulisi olla oppimista tukevaa, joka edistää lapsen/nuoren kasvua ja kehitystä ottamaan vastuuta omasta elämästä. Tavoitteena on, että oppilas omaksuu opinnoissaan ja elämässään tarpeellisia tietoja ja taitoja, sekä ottaa kehitysvaiheelleen sopivasti vastuuta omasta oppimisestaan. Tavoitteena on myös kunkin oppilaan realistisen minäkuvan ja oppimisen ilon vahvistaminen ja säilyminen. Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäisille oppimisille. Kodin ja koulun yhteistyö on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria.

Opetus ja arviointi Karijoen koulussa järjestetään Karijoen kunnan OPS:n tavoitteiden ja opetussisältöjen mukaisesti. Perusopetuksen lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu koulun alaisuudessa ja sitä hoitavat koulunkäynninohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän.

Oppilasennuste

Lukuvuosi	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	yht.
2021-22	5	12	13	8	7	8	53
2022-23	9	7	15	13	9	9	62
2023-24	12	9	6	15	13	10	65
2024-25	13	12	9	6	15	13	68
2025-26	5	13	12	9	6	15	60
2026-27	8	5	13	12	9	6	53
2027-28	6	8	5	13	12	9	53
2028-29	2	6	8	5	13	12	46
2029-30	5	2	6	8	5	13	39
2030-31	5	5	2	6	8	5	31

Riskit

- Ikääntyvä koulurakennus ja sen rakenteiden ja tekniikan kunto/kestävyys
- Kunnan syntyvyys ja oppilasmäärän kehitys
- Pätevän henkilöstön saatavuus, erityisesti sijaisten
- Erityisen tuen oppilasmäärän kasvava kehitys ja heidän tuen järjestäminen

Peruskoulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	71328	93420	73100	73100	-21,8	73	73
Toimintakulut	-675663	-783226	-883746	-904565	15,5	-905	-905
Toimintakate/ Jäämä	-604334	-689806	-810646	-831465	20,5	-832	-832
VUOSIKATE	-604334	-689806	-810646	-831465	20,5	-832	-832
Poistot ja arvonalennukset	-29835	-26400	-13623	-13623	-48,4	-14	-14
TILIKAUDEN TULOS	-634169	-716206	-824269	-845088	18,0	-845	-845
Tilikauden yli-/alijäämä	-634169	-716206	-824269	-845088	18,0	-845	-845

2.3.3 Yhteiset koulut

Tavoite:*

Tavoitteena on taata yläkoulun oppilaille sellaiset tiedot, taidot ja valmiudet, että he selviytyvät mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla, taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat mahdollisuudet jatko-opintoihin.

Karijoella on sopimus Kristiinankaupungin kanssa yläkouluikäisten oppilaiden koulutuksesta.

Yhteiset koulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	29929	22310	34427	34427	54,3	34	34
Toimintakulut	-381278	-360084	-361450	-361450	0,4	-361	-361
Toimintakate/ Jäämä	-351349	-337774	-327023	-327023	-3,2	-327	-327
VUOSIKATE	-351349	-337774	-327023	-327023	-3,2	-327	-327
Poistot ja arvonalennukset	-12475	-5400	-4680	-4680	-13,3	-5	-5
TILIKAUDEN TULOS	-363824	-343174	-331703	-331703	-3,3	-332	-332
Tilikauden yli-/alijäämä	-363824	-343174	-331703	-331703	-3,3	-332	-332

2.3.4 Varhaiskasvatus

Tavoite:*

Varhaiskasvatus koostuu kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta. Se sisältää päiväkodin, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon ja lasten kotihoidontuen sekä esiopetuksen.

Varhaiskasvatuksen toimintaa toteutetaan lapsilähtöisesti varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelua käyttävien lasten määrä pysyttelee tulevalla toimikaudella hyvin samoissa lukumäärissä kuin tähänkin saakka. Tukea tarvitsevien lasten määrä, erilaisten haasteiden lisääntyminen lapsilla ja perheissä yleisesti ottaen tuovat haasteita kasvatustyöhön. Tuen tarpeiden tarkempi määrittely ja hallintopäätösten valmistelu lisäävät henkilökunnan työtä. Henkilökunnan koulutus erilaisten haasteiden käsittelemiseen sekä niiden kanssa työskentelemiseen lisääntyvät ja haastavat myös henkilökunnan jaksamista ja osaamista. Henkilökunnan työhyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota ja hoitaa sitä entistä paremmin ja tehokkaammin.

Lapsen oppimisen polku jatkuu joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun lapsen tarpeista lähtevänä. Varhaiskasvatus tarjoaa terveellisen, turvallisen ja

virikkeellisen kasvuympäristön jokaiselle lapselle. Varhaiskasvatus toteutetaan pääsääntöisesti Päivärinteen tiloissa. Hyvä ja laadukas kasvatus, opetus ja hoito tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Leikki, luonto ja ympäristössä tapahtuva toiminta sekä liikunta kaikissa muodoissaan ovat tärkeitä asioita varhaiskasvatuksessamme.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa lapsen tasapainoisen kasvun kannalta. Lasten kuuleminen ja osallisuus ikätason mukaisesti toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee päiväkodilla neljä tuntia viikossa. Erityisopettajan palveluiden tarve näyttää lisääntyvän lasten erilaisten haasteiden ja ongelmien lisääntymisen myötä. Palvelun riittävyys tulee olemaan haaste tulevinakin vuosina.

Varhaiskasvatuksessa haasteena on pätevän ja kelpoisen henkilökunnan saaminen. Vuoteen 2030 mennessä jokaisessa ryhmässä pitäisi olla yksi varhaiskasvatuksen opettaja, yksi varhaiskasvatuksen sosionomi ja yksi varhaiskasvatuksen lähihoitaja. Haasteena jo pidemmän ajan kuntamme varhaiskasvatuksessa on ollut pätevän henkilökunnan saatavuus niin vakituisiin työsuhteisiin kuin sijaisuuksiinkin. Vuoden 2021 elokuun alussa varhaiskasvatustaloon on tullut tarkennuksia henkilöstömitoituksen toteutumisesta. Tilapäinen mitoituksesta poikkeaminen on jatkossa mahdollista ainoastaan lapsen hoitoaikoihin liittyvistä syistä eli mitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Varhaiskasvatuksessa henkilökunnan saamisen lisäksi lapsimäärän väheneminen asettaa haasteen, jopa riskin varhaiskasvatuksen tuottamiselle ja toteuttamiselle Karijoen kunnassa.

Vuoden 2024 tavoitteena on päiväkodin piha-alueen leikkialueiden kunnostaminen. Varhaiskasvatuksen sähköisten palveluiden kehittäminen jatkuu vuonna 2024, koska käytössämme olevaa järjestelmää on kehitetty ja uudistettu ja työ jatkuu sähköisen palvelun toimittajan taholta. Vuonna 2024 otetaan käyttöön huoltajille suunnattu sovellus sähköisten palvelujen käyttöön.

Esiopetus

Karijoen esiopetus toteutetaan perusopetuslain ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Turvallinen oppimisympäristö on erityisen tärkeä, jotta esiopetukseen on mukava tulla ja lapset viihtyvät ja oppivat. Lapsen kasvua tukee myös tasokas opetus. Tämä taataan riittävällä henkilöstöllä sekä riittävillä tilaratkaisuilla. Pidämme yhteistyötä huoltajien kanssa erityisen tärkeänä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa.

Opetuksessa huomioidaan lasten henkilökohtaiset oppimisen haasteet. Tässä apuna käytämme pienryhmätoimintaa. Hyödynnämme myös kaikki mahdolliset yhteistyötahot. Koulukuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta. Moniammatillisen yhteistyön avulla lapset saavat tarvittavan avun riittävän ajoissa.

Niin kuin varhaiskasvatuksessa myös esiopetuksen puolella riskitekijänä on pätevien sijaisten ja henkilökunnan saaminen. Tarvetta on erityisesti kelpoisille opettajille, mutta myös muun pätevän henkilökunnan löytyminen on vaikeaa. Esiopetuksessa erityisopetuspalveluiden tarve lisääntyy samalla tavalla kuin yleisestikin varhaiskasvatuksen puolella. Tällä hetkellä

esiopetukseen on varattu neljä tuntia viikossa, jonka riittävyys on haasteellista lasten lisääntyvien tuen tarpeiden ja haasteiden vuoksi.

Varhaiskasvatus Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	40709	33350	33778	33778	1,3	34	34
Toimintakulut	-698016	-772834	-774592	-770732	-0,3	-771	-771
Toimintakate/ Jäämä	-657307	-739484	-740814	-736954	-0,3	-737	-737
VUOSIKATE	-657307	-739484	-740814	-736954	-0,3	-737	-737
Poistot ja arvonalennukset	-47966	-43800	-39897	-39897	-8,9	-40	-40
TILIKAUDEN TULOS	-705273	-783284	-780711	-776851	-0,8	-777	-777
Tilikauden yli-/alijäämä	-705273	-783284	-780711	-776851	-0,8	-777	-777

2.4 Tekninen lautakunta

Vastaavat viranhaltijat: tekninen johtaja ja rakennustarkastaja (rakennusvalvonta)

2.4.1 Rakennusvalvonta

Tavoite:*

	2024	2025	2026
Henkilöstö	0,5	0,5	0,5
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat	30	30	30
RJ:n mukaiset ilmoitukset	10	10	10

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa maankäyttö- ja rakennuslain sekä –asetuksen toteutumista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista: suunnitelmien, tarkastuksen, neuvonnan ja ohjauksen, rakennustyön ja rakennetun ympäristön sekä hyvän asiakaspalvelun avulla. Tavoitteena on käsitellä lupahakemukset viipymättä heti kun lupakäsittelyä varten tarvittavat asiakirjat on toimitettu rakennusvalvontaan.

Rakennusjärjestystä ryhdytään uudistamaan siten että se vastaa maankäyttö- ja rakennuslain korvaavaa kaavoitus- ja rakentamislakia.

Yksityistieavustukset:

Hyväkuntoiset yksityistiet ovat tärkeä osa kunnan tieverkkoa. Yksityistieavustuksia jakamalla pyritään turvaamaan asuminen, vapaa-ajan asuminen, maa- ja metsätalouden sekä yritystoiminnan harjoittaminen yksityisteiden vaikutuspiirissä.

Lautakunnan tavoitteena on jakaa vuosittain tiekunnille kunnossapitoavustusta talousarvioon varatusta määrärahasta.

	2024	2025	2026
Yksityistieavustus/€	10.000	10.000	10.000
Avustettavat tiet/km	37	37	37

Rakennusvalvonta	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Tuloslaskelma							
Toimintatuotot	57466	6000	6000	6000	0,0	6	6
Toimintakulut	-45401	-51538	-51555	-52765	2,4	-53	-53
Toimintakate/ Jäämä	12065	-45538	-45555	-46765	2,7	-47	-47
VUOSIKATE	12065	-45538	-45555	-46765	2,7	-47	-47
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	12065	-45538	-45555	-46765	2,7	-47	-47
Tilikauden yli-/alijäämä	12065	-45538	-45555	-46765	2,7	-47	-47

2.4.2 Tekninen hallinto

Tavoite:*

Teknisen toimen tavoitteena on luoda viihtyisä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Tekninen toimi huolehtii yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Hallinnon tavoitteena on mahdollistaa toiminta-ajatuksen toteutuminen.

	2024	2025	2026
Henkilöstö	1,5	1,5	1,5

Tekninen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	300		3600	3600	100,0	4	4
Toimintakulut	-61273	-87239	-107762	-112747	29,2	-113	-113
Toimintakate/ Jäämä	-60973	-87239	-104162	-109147	25,1	-109	-109
VUOSIKATE	-60973	-87239	-104162	-109147	25,1	-109	-109
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-60973	-87239	-104162	-109147	25,1	-109	-109
Tilikauden yli-/alijäämä	-60973	-87239	-104162	-109147	25,1	-109	-109

2.4.3 Yleiset työt

Tavoite:*

Liikenneväylät:	2024	2025	2026
Kunnan hoidossa olevat yksityistiet, km	48,2	48,2	48,2
Kaavatiet, km	7,0	7,0	7,0

Tiet pyritään hoitamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteeseen päästään kilpailuttamalla tienhoitourakat säännöllisesti. Tavoitteena on jatkuvasti parantaa tieverkoston kuntoa sekä lisätä liikenneturvallisuutta.

Jätehuolto:

Ylikylän suljetun kaatopaikan sulkemistöitä jatketaan. Tavoitteena on saada kaatopaikan jälkityöt tehtyä vuoden 2024 loppuun mennessä.

Puistot ja muut yleiset alueet:	2024	2025	2026
Hoidettuja puistoja (ha)	6	6	6

Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat puistoalueet, leikkikenttä, Peurajärven uimaranta, Myrkyn vapaa-ajan keskuksen uimaranta ympäristöineen sekä kiinteistöjen pihat ja puutarhat.

Tavoitteena on, ettei asemakaava-alueella ole kunnan omistuksessa hoitamattomia joutomaa-alueita. Kunnan omistamat alueet pyritään rakentamaan helppohoitaisiksi

puistoiksi mahdollisuuksien mukaan. Rakentamattomat tontit pidetään siisteinä heinäniitolla ja vesakonraivauksella.

Puistojen hyvä hoito edellyttää kesällä lisätyövoiman palkkaamista. Kesäajaksi palkataan puutarha- ja puistotöihin koululaisia.

Tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät puisto- ja yleiset alueet.

Yleiset työt	Tilinp.	Ed.Budj.	Lautakunta	Hallitus		TS2tuh.	TS3tuh.
Tuloslaskelma	2022	2023	2024	2024	Muut.%	2025	2026
Toimintatuotot	4041						
Toimintakulut	-130140	-105796	-97650	-97650	-7,7	-98	-98
Toimintakate/ Jäämä	-126099	-105796	-97650	-97650	-7,7	-98	-98
VUOSIKATE	-126099	-105796	-97650	-97650	-7,7	-98	-98
Poistot ja arvonalennukset	-50940	-48912	-39520	-39520	-19,2	-40	-40
TILIKAUDEN TULOS	-177039	-154708	-137170	-137170	-11,3	-137	-137
Tilikauden yli-/alijäämä	-177039	-154708	-137170	-137170	-11,3	-137	-137

2.4.4 Kiinteistöt

Tavoite:*

Metsätilat:

Tekninen toimi huolehtii kunnan metsäomaisuudesta. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta palvelujentarjoajilta.

Nuoria metsiä hoidetaan sekä taimikonhoitotöitä tehdään vuosittain 10 - 15 ha:n alalla. Oikea-aikaisilla harvennuksilla ja taimikonhoitotöillä turvataan puuston järeytymisen ja metsätilojen arvon nousu. Päätehakkuikäisiä metsiä hakataan ajallaan, huomioiden kuitenkin puutavaran markkinahinta mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi. Myytävät leimikot kilpailutetaan.

Rakennusten painopistealueena ovat niiden terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Asuinhuoneistot:

Vuokrahuoneistoihin tehdään tarvittavia vuosi- ja peruskorjauksia. Kiinteistöille laadittuja kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä. Asuntojen kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Muut kiinteistöt:

Kiinteistöille tehdään vuosikorjauksia ja tarvittaessa peruskorjauksia. Myös näiden rakennusten kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä.

Kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Kiinteistöt	Tilinp.	Ed.Budj.	Lautakunta	Hallitus		TS2tuh.	TS3tuh.
Tuloslaskelma	2022	2023	2024	2024	Muut.%	2025	2026
Toimintatuotot	160695	80000	80000	80000	0,0	80	80
Toimintakulut	-617477	-493631	-453750	-457814	-7,3	-458	-458
Toimintakate/ Jäämä	-456782	-413631	-373750	-377814	-8,7	-378	-378

VUOSIKATE	-456782	-413631	-373750	-377814	-8,7	-378	-378
Poistot ja arvonalennukset	-119332	-114950	-116215	-116215	1,1	-116	-116
TILIKAUDEN TULOS	-576114	-528581	-489965	-494029	-6,5	-494	-494
Tilikauden yli-/alijäämä	-576114	-528581	-489965	-494029	-6,5	-494	-494

2.4.5 Tukipalvelut

Tavoite:*

Tukipalvelut huolehtii kunnan kiinteistöjen (pois luettuna hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt) siivouksesta.

Tukipalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Toimintatuotot	348807	120650	120000	120000	-0,5	120	120
Toimintakulut	-379056	-106395	-102752	-110496	3,9	-110	-110
Toimintakate/ Jäämä	-30249	14255	17248	9504	-33,3	10	10
VUOSIKATE	-30249	14255	17248	9504	-33,3	10	10
Poistot ja arvonalennukset	-2721	-506	-305	-305	-39,7	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-32970	13749	16943	9199	-33,1	9	9
Tilikauden yli-/alijäämä	-32970	13749	16943	9199	-33,1	9	9

2.4.6 Vesihuolto

Tavoite:*

	2024	2025	2026
Verkkoon pumpattu vesimäärä m ³	30.000	30.000	30.000

Tavoitteena on turvata vesilaitoksen asiakkaille kaikissa tilanteissa häiriötön puhtaan veden saanti. Vedenlaatua tarkkaillaan säännöllisesti otettavilla vesinäytteillä. Vesihuoltoon on laadittu talousveden valvontatutkimusohjelma. Vesilaitoksen linjaston kuntoa tarkkaillaan ja tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä.

Viemäriverkon toimivuutta seurataan jatkuvasti. Verkostolle tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä mm. vuoto- ja hulevesien linjastoon pääsyn estämiseksi.

Vesilaitokselle on laadittu varautumissuunnitelma.

Tavoitteena on pitää putkistot, runkosulkijat, pumppaamot ja vedenottamo toimintakunnossa. Tavoitteena on toimittaa kuluttajille puhdasta ja hyvälaatuista vettä myös poikkeustapauksissa.

Pyritään vähentämään jäteveden puhdistamisesta johtuvia kustannuksia tekemällä viemäriverkostoon korjauksia, jotka estävät sade- ja hulevesien pääsyä sinne. Pyritään pitämään kulutus- ja liittymismaksut kohtuullisina kuitenkin heikentämättä vesihuoltolaitoksen toimintaedellytyksiä.

Vesi- ja viemärilaitos Tuloslaskelma	Tilinp. 2022	Ed.Budj. 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muut.%	TS2tuh. 2025	TS3tuh. 2026
Liikealijäämä/-ylijäämä	5777	12924	-9005	14145	9,4	14	14
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkokulut						0	0
Korvaus jäännös- pääomasta	-8013	-8000	0	-8000	0,0	-8	-8
Ylijäämä/-alijäämä ennen satunnaisia eriä	-2236	4924	-9005	6145	24,8	6	6
Ylijäämä/-alijäämä ennen varauksia	-2236	4924	-9005	6145	24,8	6	6
Tilikauden yli-/alijäämä	-2236	4924	-9005	6145	24,8	6	6

Perustelu:

Vesihuoltolaitoksella on oma vedenottamo Hyttisen lähteellä. Tämän lisäksi Sahakankaan teollisuusalueelle ostetaan vettä Siltanevan vesiyhtymältä. Poikkeustilanteessa koko kunnan vesijohtoverkostoon on mahdollista johtaa vettä Keskikylän vesiosuuskunnan tai Siltanevan vesiyhtymän verkosta.

Karijoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa vettä toiminta-alueellaan kirkonkylään ja Sahakankaan teollisuusalueelle sekä Hyttisen lähteen ja kirkonkylän välillä vesijohtoverkkoon liittyneille asiakkaille. Lisäksi vettä myydään useille pienille vesilaitoksille.

Kunnan jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueena on kirkonkylän kaava-alue. Sahakankaan teollisuusalueella on oma viemäriverkosto, josta jätevedet johdetaan kirkonkylän linjastoon. Teollisuusalueen ja kirkonkylän väliltä on muutama kiinteistö liitetty siirtoviemäriin. Kunnalla ei ole omaa jätevedenpuhdistamo. Jätevedet johdetaan kirkonkylästä eteenpäin siirtoviemäriä pitkin Kristiinankaupungin jätevedenpuhdistamolle.

3 LIITTEET

3.1 Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma

Vesi- ja viemärlaitos	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025 tuh	TS 2026 tuh.
Liikevaihto	87 374,53	101 950	102 150	102	102
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-15 153,73	-12 500	-16 000	-16	-16
Palvelujen ostot	-44 043,73	-46 480	-49 350	-49	-49
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-357,12	-1 500	-1 600	-2	-2
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-136,39	-260	-350	0	0
Muut henkilösivukulut	-19,84	-35	-50	0	0
Poistot ja arvonalennukset					
*Suunnitelman mukaiset poistot	-21 886,72	-28 251	-20 655	-21	-21
Liiketoiminnan muut kulut					
*Liikeliijäämä/alijäämä	5 777,00	12 924	14 145	14	14
Rahoitustuotot ja -kulut					
*Korkokulut					
*Korvaus jäännöspääomasta	-8 012,95	-8 000	-8 000	-8	-8
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-2 235,95	4 924	6 145	6	6
Ylijäämä / alijäämä ennen varauksia	-2 235,95	4 924	6 145	6	6
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 235,95	4 924	6 145	6	6

*SITOVAT ERÄT

3.2 Karijoen kunnan tuloslaskelma

Hallituksen esitys
Ulkoinen/sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma
1.1.2024 - 31.12.2024

KARIOEN KUNTA TULOSLASKELMA	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Lautakunta 2024	Hallitus 2024	Muutos %	TS2 tuh. 2025	TS3 tuh. 2026
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	237.942	167.950	157.000	168.150	0,1	168	168
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	33.274	24.310	37.427	37.427	54	37	37
Muut suoritteiden myyntituotot	448.240	229.500	183.900	242.150	5,5	242	242
Myyntituotot	719.455	421.760	378.327	447.727	6,2	448	448
Maksutuotot							
Hoitopäivämaksut /ap-ip	43.632	35.750	25.800	25.800	-27,8	26	26
Yhdyskuntapalvelujen maksut	57.416	6.000	6.000	6.000		6	6
Maksutuotot	101.048	41.750	31.800	31.800	-23,8	32	32
Tuet ja avustukset	55.034	22.470	22.778	32.778	45,9	33	33
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	508.615	704.350	991	641.491	-8,9	641	641
Muut toimintatuotot	23.188	10.650	2.100	3.100	-70,9	3	3
Muut toimintatuotot	531.803	715.000	3.091	644.591	-9,8	645	645
TOIMINTATUOTOT	1.407.340	1.200.980	435.996	1.156.896	-3,7	1.157	1.157
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.448.411	-1.353.923	-1.266.606	-1.530.506	13	-1.531	-1.531
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-14.178	-11.022	-300	-13.120	19	-13	-13
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	64.395						
Palkat ja palkkiot	-1.398.194	-1.364.945	-1.266.906	-1.543.626	13,1	-1.544	-1.544
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-429.397	-326.676	-265.549	-362.869	11,1	-363	-363
Muut henkilösivukulut	-29.030	-35.669	-29.237	-34.799	-2,4	-35	-35
Henkilösivukulut	-458.427	-362.345	-294.786	-397.668	9,7	-398	-398
Henkilöstökulut	-1.856.622	-1.727.290	-1.561.692	-1.941.294	12,4	-1.941	-1.941
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-6.813.338	-398.084	-365.950	-388.950	-2,3	-389	-389
Muiden palvelujen ostot	-1.136.089	-1.111.105	-739.734	-1.171.044	5,4	-1.171	-1.171
Palvelujen ostot	-7.949.427	-1.509.189	-1.105.684	-1.559.994	3,4	-1.560	-1.560
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-546.087	-442.555	-451.475	-457.075	3,3	-457	-457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-546.087	-442.555	-451.475	-457.075	3,3	-457	-457
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-22.448	-31.500	-19.500	-19.500	-38,1	-20	-20
Avustukset yhteisöille	-84.586	-142.500	-20.300	-111.400	-21,8	-111	-111
Avustukset	-107.034	-174.000	-39.800	-130.900	-24,8	-131	-131
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-93.770	-115.100	-36.000	-41.600	-63,9	-42	-42
Muut toimintakulut	-72.687	-35.520	-7.095	-34.695	-2,3	-35	-35
Muut toimintakulut	-166.458	-150.620	-43.095	-76.295	-49,3	-76	-76
TOIMINTAKULUT	-10.625.628	-4.003.654	-3.201.746	-4.165.558	4	-4.166	-4.166
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9.218.288	-2.802.674	-2.765.750	-3.008.662	7,3	-3.009	-3.009

Verotulot	4.272.359	2.513.000		2.420.000	-3,7	2.478	2.525
Valtionosuudet	5.648.949	1.181.064		950.010	-19,6	966	978
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0						
Muut rahoitustuotot	45.553	10.500		11.000	4,8	11	11
Korkokulut	-12.527	-15.000		-20.000	33,3	-20	-20
Muut rahoituskulut	-8.652	-8.000		-8.000		-8	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	24.374	-12.500		-17.000	36	-17	-17
VUOSIKATE	727.395	878.890	-2.765.750	344.348	-60,8	418	477
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-309.635	-293.028	-258.540	-259.840	-11,3	-260	-260
Poistot ja arvonalentumiset	-309.635	-293.028	-258.540	-259.840	-11,3	-260	-260
TILIKAUDEN TULOS	417.760	585.862	-3.024.290	84.508	-85,6	158	217
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	417.760	585.862	-3.024.290	84.508	-85,6	158	217

3.3 Talousarvio investoinneista

	Budjetti 2024	Bud/TS1 2025	Bud/TS2 2026
9106 TONTTIMAAN HANKINTA			
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-100.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-100.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-100.000	0	0
9107 KAAVOITUS			
9031 RAKENNUUTTAMINEN	-20.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	0
9411 PÄIVÄRINNE / EFFICA			
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-3.500		
9000 INVESTOINTIMENOT	-3.500		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-3.500	0	0
9418 PÄIVÄRINNE			
9031 RAKENNUUTTAMINEN	-5.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-5.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-5.000	0	0
9420 KARIJOEN KOULU			
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-5.500		
9000 INVESTOINTIMENOT	-5.500		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-5.500	0	0
9440 PÄIVÄKOTI ULKOKALUSTE			
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-4.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-4.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-4.000	0	0
9671 PAARMANNINVUORI			
9031 RAKENNUUTTAMINEN		-10.000	
9000 INVESTOINTIMENOT		-10.000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-10.000	0
9672 FRISBEEGOLF-RATA			
9031 RAKENNUUTTAMINEN	-4.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-4.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-4.000	0	0
9826 VUOKRATALON KORJAUS			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000	-30.000	-75.000
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000	-30.000	-75.000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	-30.000	-75.000
9843 KARIJOEN KOULU			
9031 RAKENNUUTTAMINEN	-80.000	-100.000	
9000 INVESTOINTIMENOT	-80.000	-100.000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-80.000	-100.000	0

9845 PALOASEMA

9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-5.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-5.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-5.000	0	0

9850 SALIININKOTI

9031 RAKENNUUTTAMINEN	-70.000	-50.000	
9000 INVESTOINTIMENOT	-70.000	-50.000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-70.000	-50.000	0

9854 SALIININKUJA PIHAVARASTO

9031 RAKENNUUTTAMINEN	-45.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-45.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-45.000	0	0

9860 VESIHUOLTO

9001 OMA RAKENTAMINEN	-45.000	-45.000	
9000 INVESTOINTIMENOT	-45.000	-45.000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-45.000	-45.000	0

9863 KAAVATIET RAKENTAMINEN /KUNNOSTUS

9031 RAKENNUUTTAMINEN	-35.000	-35.000	-35.000
9000 INVESTOINTIMENOT	-35.000	-35.000	-35.000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-35.000	-35.000	-35.000

9865 TIEVALOJEN RAKENTAMINEN

9031 RAKENNUUTTAMINEN		-50.000	
9000 INVESTOINTIMENOT		-50.000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-50.000	0

9873 KARIJOEN KOULU

9031 RAKENNUUTTAMINEN	-60.000		
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-20.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-80.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-80.000	0	0

9877 TERVEYSASEMA, ILMALÄMPÖPUMPPU

9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-7.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-7.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-7.000	0	0

9878 PEURAJÄRVI

9031 RAKENNUUTTAMINEN	-15.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0

Yhteensä

9000 INVESTOINTIMENOT			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-75.000	-75.000	-75.000
9031 RAKENNUUTTAMINEN	-334.000	-245.000	-35.000
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-145.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-554.000	-320.000	-110.000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-554.000	-320.000	-110.000

3.4 Rahoituslaskelma

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus					
Vuosikate	727 394,78	878 890	344 348	418 338	477 338
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	6 085,88				
Investoinnit					
Käyttöom.investoinnit	-181 403,47	-426 900	-554 000	-320 000	-110 000
Rahoitusos.investoint.	5 700,00				
Käyttöom.myyntitulot	6 226,61				
Muut tulot					
Varsinainen toim.ja investoin.netto	564 003,80	451 990	-209 652	98 338	367 338
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
*Antolainasaam.lisäys					
*Antolainasaam.vähennykset					
Pitkäaik.saam.lisäys					
Lainakannan muutos					
*Pitkäaik.lain.lisäys		200 000	300 000	300 000	300 000
Pitkäaik.lain.vähennys	-269 026,00	-239 034	-144 290	-116 890	-86 890
**Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	294 977,80	412 956	-53 942	281 448	580 448

*=Sitovat erät

**=Lyhytaikaista lainaa saadaan nostaa enintään 1.000.000 euroa rahoitustilanteen mukaisesti.

3.5 Henkilöstösuunnitelma

Tulosalue	2023	2024	2025	2026
Virka- tai toiminimike				
Kunnanhallitus				
Kunnanjohtaja (v)	1			
Elinkeinopalvelut				
Yritys- ja elinvoimakoordinaattori (t)	1			
Keskustoimisto				
Hallintojohtaja (v)	1			
Toimistosihteeri (v)	0,8	-0,4		
Toimistosihteeri (t)		+0,75		
Varhaiskasvatus				
Päiväkodin johtaja (v)	1			
Varhaiskasvatuksen opettaja (t)	3			
Perhepäivähoitaja/hoitajat (t)	6			
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja (t)	1			
Esikoulu				
Varhaiskasvatuksen opettaja (v)	1			
Lastenhoitaja (t)	1			
Osa-aikainen avustaja (t)	0,5	-0,5		
Peruskoulu				
Luokanopettaja (v)	4			
Luokanopettaja, määräaikainen (v)	1	+1		
Tuntiopettaja	1			
Eriyisopettaja (v) (ei täytetty)	(1)	1		
Koulunkäyntiohjaaja, vak. (t)	2			
Koulunkäyntiohjaaja, määräaik. (t)	1			
Keittäjä (t)	1,5			
Kirjasto				
Kirjastonhoitaja (t)	1			
Kirjastovirkailija (t)	0,25			
Vapaa-aika				
Hyvinvointikoordinaattori (t)	1			
Nuorisotilan valvoja (t)		(ostopalv.)		
Rakennusvalvonta				
Kunnan rakennustarkastaja (v)	(ostopalv.)			
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Tekninen hallinto				
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Tekninen johtaja (v)	1			
Kiinteistöt				
Kiinteistönhoitaja (t)	2			
Talonmies-vahtim/siivous (st)	0,2			
Tukipalvelut				
Siivooja (t)	2,4			
Ruoanjakaja/siivooja (t)	1			
Yhteensä/muutos	37,65 (38,65)	+1,85		

3.6 Investointisuunnitelma

KARIJOEN KUNTA	2024	2025	2026
Kunnan rivitalo /tekninen lautakunta - Peruskorjausta	30.000	30.000	30.000
Vesi- ja viemärilaitos /tekninen lautakunta - Vesihuollon ylläpito- ja korjaushankkeita	45.000	45.000	45.000
Liikenneväylät /tekninen lautakunta - Katujen rakentaminen ja peruskorjaus	35.000	35.000	35.000
Maan hankinta / kunnanhallitus - Tonttimaan hankinta	100.000		
Kaavoitus / kunnanhallitus - Asuinalueiden kaavoitus	20.000		
Terveysasema/tekninen lautakunta - Ilma-lämpöpumppu (jäähdytys)	7.000		
Päiväkoti /kasvatus- ja opetuslautakunta - Uusia polku-, kolmi- ja potkupyöriä ja -lautoja	4.000		
Päiväkoti /kasvatus- ja opetuslautakunta - Effic -järjestelmän päivitys	3.500		
Päiväkoti /kasvatus- ja opetuslautakunta - Leikkialueiden pohjien kunnostus	5.000		
Koulu /kasvatus- ja opetuslautakunta - Luokkien älytaulujen uusiminen	5.500		
Koulu / tekninen lautakunta - Ruokalan ja musiikkiluokan lattiapinnoitteiden uusiminen ja ruokalan siirtoseinien uusiminen	80.000		
Saliininkuja 3 rivitalo/tekninen lautakunta - Pihavarastojen uusiminen	45.000		
Koulu /tekninen lautakunta - Pappilankujan kävely- ja pyörätiejärjestelyt	60.000		
Paloasema /tekninen lautakunta - Remontin loppuun saattaminen	5.000		
Saliininkoti/tekninen lautakunta - Vesikaton puhdistus ja huoltomaalaus	20.000		
Koulu /tekninen lautakunta - Liikuntasalin alaslaskettava kangasjakoseinä	20.000		
Peurajärvi /tekninen lautakunta - Iso laavu	15.000		
Ulkoliikunta-alueet /vapaa-aikalautakunta Frisbeegolf-radan kehittäminen	4.000		
Paarmanninvuori /Vapaa-aikalautakunta - Pururadan alueen kuntoilumahdollisuuksien monipuolistaminen		10.000	
Teollisuusalue/tekninen lautakunta - Katuvalaistus Kauhajoentie-Sahakankaantie-Välitie, 25 valaisinta		50.000	
Koulu /tekninen lautakunta - Liikuntasalin saneeraus		100.000	
Saliininkoti / tekninen lautakunta - vanhan osan sprinklerijärjestelmä	50.000	50.000	
Yhteensä:	554.000	320.000	110.000

3.7 Meno / tuloyhdistelmä

Menot

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	1 856 622	1 727 290	1 941 294	1 941 294	1 941 294
Palvelujen ostot	7 949 427	1 509 189	1 559 994	1 559 994	1 559 994
Aineet, tarvikkeet ym.	546 087	442 555	457 075	457 075	457 075
Avustukset	107 034	174 000	130 900	130 900	130 900
Muut kulut	166 458	150 620	76 295	76 295	76 295
	10 625 628	4 003 654	4 165 558	4 165 558	4 165 558
Rahoituskulut	21 179	23 000	28 000	28 000	28 000
Poistot	309 635	293 028	259 840	259 840	259 840
Arvon alentumiset					
	10 956 442	4 319 682	4 453 398	4 453 398	4 453 398
Tilikauden tulos/ylijäämä	417 760	585 862	84 508	158 498	217 498
Yhteensä	11 374 202	4 905 544	4 537 906	4 611 896	4 670 896

Tulot

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot					
Myyntitulot	719 456	421 760	447 727	447 727	447 727
Maksutulot	101 048	41 750	31 800	31 800	31 800
Tuet ja avustukset	55 034	22 470	32 778	32 778	32 778
Vuokratulot	508 615	704 350	641 491	641 491	641 491
Muut tulot	23 188	10 650	3 100	3 100	3 100
	1 407 341	1 200 980	1 156 896	1 156 896	1 156 896
Verotulot	4 272 359	2 513 000	2 420 000	2 478 000	2 525 000
Valtionosuudet	5 648 949	1 181 064	950 010	966 000	978 000
Rahoitustulot	45 553	10 500	11 000	11 000	11 000
	11 374 202	4 905 544	4 537 906	4 611 896	4 670 896
Tilikauden tulos/alijäämä					
Yhteensä	11 374 202	4 905 544	4 537 906	4 611 896	4 670 896

3.8 Investoinnit ja rahoitus

Menot

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Investointimenot	181 403,47	426 900	554 000	320 000	110 000
Antolainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen väh.	269 026,00	239 034	144 290	116 890	86 890
Lyhytaikaisten lainojen väh.	0,00				
	450 429,47	665 934	698 290	436 890	196 890
Vaikutus maksuvalmiuteen	294 977,80	412 956		281 448	580 448
Yhteensä	745 407,27	1 078 890	698 290	718 338	777 338

Tulot

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vuosikate	727 394,78	878 890	344 348	418 338	477 338
Tulorah.korjauserät	6 085,88				
Investointitulot	6 226,61				
Rahoitusos. investointeihin	5 700,00				
Antolainojen vähennys					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		200 000	300 000	300 000	300 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
	745 407,27	1 078 890	644 348	718 338	777 338
Vaikutus maksuvalmiuteen			53 942		
Yhteensä	745 407,27	1 078 890	698 290	718 338	777 338

3.9 Lainamäärän kehitys

Vuosi	Milj. euroa	eur/as
2000	0,8	480
2001	0,7	411
2002	0,6	351
2003	1,3	763
2004	1,7	1030
2005	2,2	1339
2006	2,4	1500
2007	2,1	1311
2008	1,8	1114
2009	1,9	1265
2010	1,6	1047
2011	1,2	822
2012	1,4	971
2013	2,2	1512
2014	2,3	1605
2015	2,5	1832
2016	2,3	1624
2017	2	1482
2018	1,7	1279
2019	1,9	1417
2020	2	1632
2021	1,7	1632
2022	1,4	1416
2023	1,2	1250
2024	1,05	1166

Lainan määrän kehitys vuosina 1997-2024; kokonaislaina 1000 euroa ja euroa/asukas

